

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/73/2017
Identifikačné číslo spisu: 3814214678
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Helena Haukvitzová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:3814214678.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Heleny Haukvitzovej a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Danice Kočičkovej, v spore žalobkyne W. M., bývajúcej v M., zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Gr? sslingova 4, proti žalovanej SAD Prievidza, a.s., so sídlom v Prievidzi, Ciglianska cesta 1, zastúpenej advokátskou kanceláriou ADVOKATI, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vájanského nábrežie 5, o mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp.zn. 18Cpr/3/2014, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 8. decembra 2016 sp.zn. 19CoPr/10/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. augusta 2015 č.k. 18Cpr/3/2014- 92 zamietol žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej, keď dospel k záveru, že podľa § 2 ods. 3 písm. c/ zákona č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia v spojení s § 13 ods. 3 písm. h/ zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení je v prejednávanej spore na vyplatenie mimoriadneho zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyni pasívne legitimovaná Sociálna poisťovňa. S poukazom na plný úspech žalovanej v spore v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. uložil žalobkyni nahradiť žalovanej trovy konania v sume 3 352,79 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 8. decembra 2016 sp.zn. 19CoPr/10/2015 napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správne (§ 387 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%. V odôvodnení rozhodnutia sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie o nedostatku pasívnej legitímácie žalovanej v konaní. O nároku

na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP s poukazom na plný úspech žalovanej v odvolacom konaní. Zároveň uviedol, že nevzhladol dôvody pre výnimočné nepriznanie náhrady trov konania žalovanej v zmysle § 257 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa 27. marca 2017 dovolanie, jeho prípustnosť odôvodnila ustanovením § 420 písm. f/ CSP. V dovolaní uviedla, že odvolací súd svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Porušenie práva videla v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia v časti priznania náhrady trov konania žalovanej, keď sa súde nevysporiadali s otázkou existencie dôvodov hodných osobitného zreteľa pre nepriznanie tejto náhrady. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo svojom vyjadrení k podanému dovolaniu uviedla, že dovolanie nie je procesne prípustné. Odvolací súd sa podľa jej názoru otázkou náhrady trov konania zaoberal vyčerpávajúcim spôsobom na str. 8, 9 a 10 odôvodnenia svojho rozhodnutia, preto jeho rozhodnutie nemožno považovať za neodôvodnené. Navrhla, aby odvolací súd dovolanie žalobkyne odmietol a priznal jej náhradu trov odvolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolací súd uvádza:

6. Najvyšší súd už v rozhodnutiach vydaných do 30. júna 2016 opakovane (viď napríklad sp.zn. 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 209/2015, 3 Cdo 308/2016, 5 Cdo 255/2014) uviedol, že právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby aj právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých civilný súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred civilným súdom, vrátane odvolacieho konania (m. m. I. ÚS 4/2011).

7. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane odvolacieho konania), ktorú priniesol Civilný sporový poriadok v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania, ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (k tomu porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp.zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a odvolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3 Cdo 319/2013, 1 Cdo 348/2013, 3 Cdo 357/2016, 3 ECdo 154/2013, 3 Cdo 208/2014).

9. Naďalej je tiež plne opodstatnené konštatovanie, že ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp.zn. II. ÚS 172/03].

10. Tejto mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

11. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú vymenované v § 420 písm. a/ až f/ CSP. Základným (a spoločným) znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 CSP, je to že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. V prípade, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania z ustanovenia § 420 CSP, dovolací súd skúma prednostne, či ide o rozhodnutie v ňom uvedené; k preskúmaniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa o existencii procesnej vady konania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP pristupuje dovolací súd len vtedy, ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ CSP irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

12. V danom prípade dovolateľka uplatnila dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f/ CSP a napadla ním rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, avšak z hľadiska obsahového (§ 124 CSP) len vo vzťahu k výroku, ktorým bolo rozhodnuté o náhrade trov konania. Vecou samou nie je rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania a takéto rozhodnutie nie je ani konečným rozhodnutím vo veci samej (viď publikáciu Civilný sporový poriadok, Komentár, C. H. Beck, Praha, 2016, str. 1354 a 1355). Prípustnosť dovolania preto z ustanovenia § 420 CSP nemožno vyvodiť.

13. Vzhľadom na uvedené dovolací súd uzatvára, že prípustnosť dovolania uvádzaná žalobkyňou z ustanovenia § 420 CSP nevyplýva.

14. Z uvedených dôvodov najvyšší súd procesne neprípustné dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP bez skúmania, či v konaní došlo k namietanej procesnej nesprávnosti.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovanej rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3: 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.